

Alexandru Donici

DONICI ALEXANDRU fabulist si traducator a studiat la Peterzbug la Corpul de cadeti nr.1.Se apropie de miscarea decembrisilor.A servit un timp in armata rusa, apoi isi da demisia si revine la bastina.A publicat doua volume de fabule.

(...)La Chisinau il cunoaste in 1835 pe C.Negruzzi,venit pentru a doua oara in Basarabia.In acela an Donici trece in principatul Moldoviei.La Iasi,detine o functie in Epitropia scolilor,apoi cea de asesor al curtii de apel, activeaza si ca membru in divanul obstesc.Se alatura initiativelor culturale legate de dezvoltarea invatamintului public,presei periodice ,teatrului national.Intretine legaturi strinse cu aproape toti literatii moldoveni , colaboreaza la” *Albina romaneasca* “,”*Dacia literara*”,”*Propasirea*”si la alte publicatii periodice .Desi nu s-a aflat printre participantii la evenimentele revolutionale de la 1848.

Donici le-a sustinut prin activitatea sa obstiasca(...) Un eveniment important in viata literara a timpului l-a constituit aparitia celor doua culegeri de fabule (1840,1842),care impreuna cu cele inserate in diverse publicatii periodice din anii 40-50, il situeaza printre cei mai populari literati moldoveni.

Subiectele fabulelor lui Donici sunt traditionale. Ele stigmatizeaza viciile claselor stapanitoare, nedreptele relatii Sociale, justitia de clasa, faraderegile si cruzimea dregatorilor, cusnrurilor omenesti. Donici a avut destula abilitate si gust artistic in insusirea creatoare a subiectelor fabulelor lui kralov (si cateva ale lui A.Izmailov, I.Dmitriev), raportandu-le nemijlocit la relatile moldovenesti . (...) El vadeste o intuitie sigura la caracterizarea personajelor prin descriere , monolog si dialog, Elementele de ironie, umor sau comic imprima fabulelor dinamism si suplete. In mod creator sunt utilizate numeroase proverbe, zicatori, expresii populare.

In 1837, apare, in talmacirea lui Donici, poemul *Tigania* de A.Puschin. (...)Impreuna cu Negruzzi, a realizat o versiune (...) a *Satirelor si altor poetice compuneri de printul Antioh Cantemir* (publ. 1844 ,1858), reusind sa reactualizeze problematica satirelor, accentuand si mai mult potasul lor critic (...) Creatia fabulistica a lui Donici a fost inalt apreciata de contemporani.M.Eminescu il situa printre scriitorii care “si-au incuscrit talentul sau individual cu geniul poporului ...”. El i-a adus sumpremul elogiu prin calificativul “Donici, cuib deintelepciune”(..)”

“(..)aceste *Fabule* sunt influentate puternic de fabulistii rusi Kralov, Aleks.Efimovici Izmailov si I.I.Dmitriev si de fabulistul francez La Fontaine.

Dornind de la acest izvoare straine, Donici n-a ramas niciodata un rob al modelelor sale, deoarece acelor modele straine le-a dat specificul si atmosfera romaneasca.”